

Naročina \$2.00 na
leto. Izdaja dva krat
na teden.

CLEVELANDSKA AMERIKA

NEODVISEN LIST ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI.

CLEVELAND, OHIO. TOREK, 27. JANUARIJA 1914.

ST. 8.—NO. 8.

CLEVELANDSKA
AMERIKA
Excellent advertising
medium.

LETO VII.—VOL VII.

Mestne novice.

Tatvina Smrekarjevih rokopi
sov postaja čimdalje bolj
skrivenostna. Baje je
bila že pred leti
nameravana.

NAROČENO DELO?

Povendarji smo že večkrat,
da je treba dokazati, kdo je bil
oni človek, ki je odnesel rokopi
sov pokojnega Rev. Smrekarja
v Chicago, tam pobral, kar je
bilo največ vrednega, in potem
tako oropano rokopise poslal
nazaj na naše uredništvo. Mi
imamo zaprisežene izjave, da
so videli Mr. Pogorelec v župnišču
brskati po predalih pokojnega;
videli so ga v takniti
nekaj z žep, videli so ga teči iz
zupnišča, in videli so ga celo
popoldne, kako je nesel pre-
ce velik zavoj v mesto. V Cle-
velandu so ga prijatelji pokoj-
nega začisali, in Mr. Pogorelec
je tedaj nekako zmeleno govoril.
Pozneje je reklo, da je šel
v Barberon, toda kljub temu,
da je tam vsa policija pazila
nanj in vpraševala po celiem
mestu za njim ga tam ni bilo.
V Clevelandu je bilo tudi že
pripravljeno zaporno povelje.
Cez dva dni pozneje se je Pogo-
relec mahoma pojavi v Pitts-
burghu, in ta dva dni sta zadostovala,
da je šel tam, naj je bil
kdorokoli, v Chicago in odtam
poslal ukradeno blago nazaj.

Pri nadalnjem spraševanju
smo zvedeli: Ranjski Rev. Smrek-
kar je imel prestavljeni celo
"Hiawato" slavno indijsko de-
lo. Za to delo je vladalo povsod
veliko zanimanje, tudi med du-
hovniški krogi. Nekaj let na-
raj je bila v Chicagi zbrana ve-
čira družba v nekem hotelu, in
tu se je spregovorilo, da se mora
do tega delo dobiti od Rev. Smrekarja.
Hijene pa so morale čakati še
nekaj let, da je ranjki zatishil
oci, nakar se je takoj zvršila
tativna. Stvar postaja še bolj
skrivenostna s tem, da nam Mr.
Pogorelec ne prestano pisari,
da nima pri tem nič, da pa ve
nekaj drugačega, kar bo prišlo
svoj čas na dan, da bi bil ve-
sel, da ga kdo toži, ker potem
bo on vse povedal. Sicer pa so
pisma Pogorelca na naše ured-
ništvo tako slabo pisana, da jih
je mogče le z največjo težavo
brati. Ce Mr. Pogorelec kaj več
ve o tej stvari, kakor pravi v
svojih pismih, tedaj je njegova
moška dolžnost, da pove vse
in ne pusti ljudstvo v dvomu.
Ce je čist, se lahko opere, ker
njamigava, da bo čez tri leta vse
znan. Tudi iz drugih krajev
samo dobili poročila, da ne v-
ramejo Pogorelcevi krivdi, ven-
dar s pristavkom, da če imamo
v Clevelandu tako dobre dokaze,
da je mogče. Vse zgleda
konec tako kot da je bila
tativna že naprej premišljena
in da je bila naročena. Oni, ki
kaj vedo o tem, naj govore, da
ne bo javnost vedenja za nos,
javen škandal pa je, da so mor-
ebiti v to afero zapletene ose-
be, o katerih bi najmanj mislili,
da so bile udeležene pri tem.

—V certek zvečer ob 8. uri
se vrši v Knausovi dvorani
zborovanje ali javen shod vseh,
katerim je pri srcu položaj mi-
chiganskih strajkarjev, med ka-
terimi je mnogo stotine Slovens-
cev. Na shod pridejo tudi vsi
polibraci milobarov, in presteje-
se denar in preberajo imena da-
rovalev. Nabiralcii so pridno
na delu za siromake in so pov-
sed sprejeti s sočutjem do bo-
recih se bratov v gorenjem
Michiganu. Dolžnost je, da
pomaže brat bratu v potrebi, za-
to ne zapirajo svojih srce in
dajmo po svoji moći.

Poročil se je John Kolar
Frontenac, Kans., z gledno.

Angelo Wachčič iz znane clev-
landske radbine Wachčič. Naše
častitke!

—V petek zvečer ob 8. uri
priredil slovenski politični klub
svoj zabavni večer v veliki
Knausovi dvorani. Ob tej pri-
liki nastopijo razni dobrivi go-
vorniki. Vsi tisti, ki so bili me-
seca januarja na sodniji, dobi-
jo pri tem shodu svoje držav-
ljanske papirje. Proste smodke,
godba in petje za vsakogar.
Prosta zabava. Vstop vsakemu
dovolenj. Pripeljite tudi vaše
prijatelje, posebno one, ki že-
lijo postati ameriški državljanji.
Prošnja se vsakemu brezplačno
spisje. Za zabavo je dobro pre-
skrbljeno. Ne pozabite torej
petka večer, 30. Jan. Vsak je
dobrodošel.

—Ko je šla v nedeljo zjutraj
Mrs. Jerica Snyder, 5814 Bonna
ave, proti cerkvi sv. Franciška
na Superior ave, se je nekaj
korakov pred cerkvijo zgrudila
na tla. Zadeba jo je srčna kap.
Zapušča moža in več otrok.

—Novi odbor dr. Slov. So-
kola za leto 1914 je sledec.—
Starosta Fr. Hočevār, podstar.
R. Perdan, tajnik And. Miška,
blagajnik J. Pekolj, zapisnikar
J. Levar. Nadzorniki Dr. F. J.
Kern, P. Kogoj, A. Kolar, za-
stavnico J. Požun, Načelnik
V. Pristav, igrovodja A. Miška.
Zdravnik, dr. F. J. Kern. Ases-
ment se pobira samo na seji.

—Strajk pri hotelu Statler je
poravnal. Vodstvo hotela je
nekaj odnehalo, strajkarji
pa tudi, in sedaj je večina straj-
karjev zopet na delu. Hotel je
imel kakih \$14.000 zgube radi
strajka, unija pa kakih \$6000.

Goreti je pričelo v nedeljo
zjutraj v napravah plinove dru-
žbe na 62. cesti in ob jezeru.
Dospeli so tri oddelki požarnih
brambe, ognjegasci so hitro
zmosili eksplozivne predmete iz
prostorov, nakar je bil ogenj
kmalu omejen. Škode je \$1000.

Dvanajst gasilcev je bilo
teško ranjenih v soboto popol-
ne, ko so gasili velikanski po-
zhar na Prospect ave. blizu 14.
ceste, kjer je gorelo v poslopju.
M. in M. kompanije. Sko-
da znaša \$200.000.

—Precej veliko gibanje se je
pričelo med demokratimi po celi
državi proti sedajnemu demo-
kratičnemu guvernerju James
M. Coxu. Posebno so jezni
nemci. Baje je guverner
Cox odgovoren, da so nedelje
"suhe" in da se pri društvih
prireditvah ne sme prodajati
opojna pijača, vsled česar ima-
jo društvo ogromno škodo. Se-
daj iščejo demokratije kandida-
te, ki bi jeseni kandidirali proti
Coxu, ce bo Cox še kandidat.

—Decembra meseca je imela
družba počestne železnice nad
\$8000.00 čistega dobička, in v
rezervnem fondu se nahaja
\$375.000, tako da se ni bati za
enkrat še, da bi ceno podražili,
kakor se je prvotno mislilo.
Družba namerava delati spre-
membe, ki so nepotrebne, in
namenjene samo za to, da bi se
lahko porabilo več denarja, na-
kar bi se morala cena vožnji
povečati.

—Poročna dovoljenja so do-
bili: John Bradač in Cecilia
Knoblar, John Bogolin in Ma-
ry Udovič, Louis Novak in
Mary Koncan, Frank Luknjar
in Jennie Blatnik. Vsem obilo
srečje!

—Slovenska liga baseball
kluba je imela v nedeljo zvečer
jako prijetno maskeradno ve-
lico. Kakih 50 mask najbolj raz-
ličnega kraja je nastopilo. De-
set izbranih mask je bilo obdar-
jenih. Občistva je bila polna
dvorana. Mladi svet se je ja-
ko dobro zabaval.

Ta teden bo mestni svet odo-
bril izdajo \$2.500.000 bondov
za filtracijsko postajo in \$800.
000 za gradnje mestne elektrar-

Padac Huerta?

Vlada Zjedinjenih držav ima
pripravljenih 3000 vojakov.
ki bodejo hitri v glav-
no mesto, ko se
Huerta odpove.

INOZEMSKE ČETE.

Vera Crúz, via Galveston,
Tex., 25. jan. Iz dobro poučen-
ih virov se zatrjuje, da ima
ameriški admirals Fletcher po-
velje, da posilje nagloma 3000
ameriških mornarjev v glavno
mesto Meksike, kakor hitro se
Huerta odpove, ali bo prisiljen
se odpovedati. Ta vojaška moč
ima namen braniti Amerikanke
in druge inozemce pred klan-
jem z strani Meksikancev, dô-
kler ni zvoljen novi predsed-
nik. Tudi so Zjedinjene države
naročile meksikanski vladi, da
ne bodejo priznale nobenega
človeka za predsednika, katerega
bi imenoval Huerta, pač pa
se morajo vrstiti svobodne in
neodvisne volitve. Načrt ameri-
ških vojakov je, da se hitro
postavijo na tisoč železnic, ki
vsi vodijo do Calumeta. Zahava
je imela ugoden uspeh, kar se je posebno za-
valjati marljivom odboru. Fin-
ci so radovljivo pomagali s
svojo godbo. Za strajkarje smo
nabrali \$170.00, katerega svota
je bila takoj drugi dan poslana
na Calumet. Srčna hvala vsem.

Barberton, O. Huda nesreča
se je pripetila tujih občin zna-
menju rojaku in vašemu vrlemu
zastopniku Alojziju Balantu.
Dne 19. jan. je šel po svojih
opravkih, pa mu je na zmrzlih
tleh spodrsnilo, da je padel in
zlonosno nogo. Sedaj leži
doma. Vrlemu rojaku želimo,
da bi čimprej okrevl.

Barberton, O. Huda nesreča
se je pripetila tujih občin zna-
menju rojaku in vašemu vrlemu
zastopniku Alojziju Balantu.
Dne 19. jan. je šel po svojih
opravkih, pa mu je na zmrzlih
tleh spodrsnilo, da je padel in
zlonosno nogo. Sedaj leži
doma. Vrlemu rojaku želimo,
da bi čimprej okrevl.

Lorain, O. Cenjeno uredništvo.
Tu pri nas je sedaj nekoliko
bolje z delom. Kaka dva te-
da pred božičem je bilo od-
puščenih na tisoče delavcev od
delna, toda pologama so sedaj
dobi delo nazaj. Te National
Tube Co. dela še precej dobro,
samo koliko časa bo, ne vemo.
Dobro pa ni, če pride kdo do-
šte, ker je še med nami tudi dosti
korakov, ki nimajo dela. Pozdravl-
jam vse rojake J. S. naročnik.

Red Lodge Mont. Cenjeno
uredništvo. Tukajšnji Hrvati,
Srbi in Slovenci so pretečeni
dne priredili lepo zabavo v ko-
rist bratov strajkarjev v Calu-
metu. Zahava je imela ugoden
uspeh, kar se je posebno za-
valjati marljivom odboru. Fin-
ci so radovljivo pomagali s
svojo godbo. Za strajkarje smo
nabrali \$170.00, katerega svota
je bila takoj drugi dan poslana
na Calumet. Srčna hvala vsem.

Red Lodge Mont. Cenjeno
uredništvo. Tukajšnji Hrvati,
Srbi in Slovenci so pretečeni
dne priredili lepo zabavo v ko-
rist bratov strajkarjev v Calu-
metu. Zahava je imela ugoden
uspeh, kar se je posebno za-
valjati marljivom odboru. Fin-
ci so radovljivo pomagali s
svojo godbo. Za strajkarje smo
nabrali \$170.00, katerega svota
je bila takoj drugi dan poslana
na Calumet. Srčna hvala vsem.

Aberdeen, Wash. Žalostno
nesrečo imam poročati. Na
Coastform je delalo nekaj dvaj-
set delavcev, ko se je prekla-
la zemlja in je zasula dva Hrvata,
oba brata Marka in Janka Po-
čuca. Janko je zdržal na me-
stu, Marko pa čaka v bolnišni-
ci smrti. Tako peti delavec
ne prestana nesreča, me ne ve,
kje ga pobije smrt. Pozdrav

J. Lamat.

James City, Pa. Cenj. ured-
ništvo, odmirete nekaj dobro
z zgodnji zavetnikom. Na
Antona smo se spomnili tudi
naših zatiranih bratov na Calu-
metu, ki se borijo že šest mes-
ecov za obstanek in koček
kruha. Sledči so darovali: Po-
soc K. Lapajne, F. Zakrajsk.,
po 25c A. Stopar, J. Skabor, J.
Stucin, F. Stopar, A. Sila, G.
Potisk, M. Ban, A. Planar, J.
Tomin, F. Gorenc, J. Ctopar,
M. Cok. S pozdravom

Karol Lapajne.

(Op. uredništvo: Potrjujemo
prejem svote \$4.00, katero smo
izročili clevelandskemu odboru
za pobiranje doneskov za
slovenske calumetske strajkarje.)

Tujec: Oprostite — ali stoji
vlak na tej postaji toliko časa,
da si lahko privočim poro-
čenke?

Potovalec: Zanesljivo!

Tujec: Vi pač dobro poznate
vojni red?

Potovalec: Voznega reda ne
ponam, pač pa poročje v tej re-
stavraciji.

Solski sluga je v pijanosti
dal med podukom znamenje,
da šola gori. Učitelji in učenci
so božili iz šolskih sob, a čim
se je izkazalo, da se je sluga
"zmotil", so se vrnili. V nekem
razredu je učitelj zapazil, da je
en dijak ušel od poduka. Z re-
snim obrazom je vprašal:

Kje pa je Maček?

Ta je pa zgorel! se je oglasil
frčkol in zadnje klopi.

Strašni časi! Kaj se vse go-
di po svetu! Na Portugalskem
povzročajo duhovniki anarhi-
stične vstaje, na Nemškem so
zmagali socialisti, Kitajska je
postala republika.

Nedavno je včetek v New
Yorku druga obravnavna proti-
tev. Schmidt. Izbiranje
porotnikov se vrši tako počas-
no, Državni pravnik Whitman sam

Dopisi iz slovenskih naselbin.

Nihče ni kriv.

Tako so odločili porotniki, ki
so preiskovali slučaj, ko je
bil Moyer protiran iz
Calumeta.

GUVERNER

NEODLOČEN.

Houghton, Mich., 25. jan.
Posebna velika porota, ki se
je bavila s slučajem, kdo je
kriv, da so Chas. Moyer pred-
sednik rudarske unije, dne 26.
decembra izgnali iz Calumeta, in
od tedaj je vsako prijateljsko raz-
merje med Avstrijo in Rumunijo
pretrgano. Velikansko sen-
zacijo pa je vzbudilo odkritje
skrivne pogodbe med Srbijo in
Rumunijo, katera skriva po-
godba natančno določa, tako
se bo Avstrija delfila, za slučaj
tretje balkanske vojske. Neki
ruski časopis v Petogradi in
neki češki list v Pragi sta obja-
vila to skriveno pogodbo, ki pravi:
Praga, Češko. Ko je Rumun-
ska vlada poslala ob času dru-
ge balkanske vojske svojo ar-
mado v Bulgarijo, tedaj je ru-
manska vlada delala popolno-
ma proti željam Avstrije, in od-
tedaj je vsako prijateljsko raz-
merje med Avstrijo in Rumuni-
jo pretrgano. Velikansko sen-
zacijo pa je vzbudilo odkritje
skrivne pogodbe med Srbijo in
Rumunijo, katera skriva po-
godba natančno določa, tako
se bo Avstrija delfila, za slučaj
tretje balkanske vojske. Neki
ruski časopis v Petogradi in
neki češki list v Pragi sta obja-
vila to skriveno pogodbo, ki pravi:
Praga, Češko. Ko je Rumun-
ska vlada poslala ob času dru-
ge balkanske vojske svojo ar-
mado v Bulgarijo, tedaj je ru-
manska vlada delala popolno-
ma proti željam Avstrije, in od-
tedaj je vsako prijateljsko raz-
merje med Avstrijo in Rumuni-
jo pretrgano. Velikansko sen-
zacijo pa je vzbudilo odkritje<br

CLEVELANDSKA AMERIKA.
IZHAJA V TOREK IN PETEK.

NAROČNINA:

Za Ameriko.....	\$2.00
Za Evropo.....	\$1.00
Za Cleveland po pošti.....	\$2.50
Poštenino Novilko po 3 centa.	

Dežni leta podpis in očitki so ne uporabljajo.

Vsa pisma, dopis in denar način pošja na:

CLEVELANDSKA AMERIKA,
6119 ST. CLAIR AVE. N. E.
CLEVELAND, O.

EDWARD KALISH, Publisher.
LOUIS J. PIRK, Editor.

ISSUED TUESDAYS AND FRIDAYS.

Read by 15,000 Slovensans (Kranjčev) in
the City of Cleveland and elsewhere. Adver-
sing rates on request.

TEL. CUY. PRINCETON 189

Entered as second-class matter January
8th 1909, at the post office at Cleveland, O.
under the Act of March 3, 1879.

No. 8 Tue. Jan. 27'14 Vol. VII

Osebna svoboda.

Angleško časopisje v Chicagi poroča o popisu neke gotove sole, kjer je bila v razredu, ki je štel 47 učencev, le ena "Amerikanca" z imenom Frieda Beck, ki je bila predmet zavisti in tekmovanja od strani drugih učencev.

Frieda Beck ni tipično ameriško ime. A ta dogodek kaže, kako spoštovanje imajo državljanji drugih držav do svoje domovine, kajti otroci so odmev svojih staršev. Biti Amerikanec pomeni imeti živo vero v ameriške ideje in principe v zvezi z ameriškim državljanstvom.

Ameriške ideje obsegajo mnogo in ne najmanj važna med njimi je ideja prostosti posameznika. Angleški puritanci so prišli svoje dni sem, da bi lahko Boga molili po svojem lastnem prepiranju. Prišli so sem angleški katoliki iz istim prepiranjem, in ustavili so državo Maryland. Došli so nemški revolucionarji, da najdejo tu državljanstvo prostost, za katere so se borili zastonj v starem kraju. Prišli so Irči, da pobegnejo svojim tlačiljem na na "zelenem otoku". Prišli so Italijani, da najdejo prostost, ki pride od tega, da so za svoje delu tu bolje plačani kot v svoji domovini. Prišli so Čehi, da tu najdejo več prostora za svojo energijo. Prišli so Poljaki, Slovenci, Finci, Litvinči, Rumunci, da se izognijo domačemu nasilju in despotizmu. In ko so dobili ti ljudje ameriško državljanstvo, postali potni in vredni Amerikaneci.

Večina teh narodov je bila vajena več družabnosti kot pa Amerikanci angleškega rodu. Anglež, ki je prišel s samotne farme, je bil navajen živeti s svojo družino za se v Amerikanci angleškega izvora so priseli isti sistem v to deželo. Prebivalce osrednje Evrope pa je bil navajen živeti v mestih in vseh, okoli in okoli posute s polji. In družabnost je nekaka potreba za te ljudi.

Te svoje navade in običaje so ti ljudje prinesli tudi s seboj. In po teh navadah se še sedaj ravna v tej deželi. Naši ljudje so navajeni, da zvezčer po delu stojijo skupaj in se kaj pogovorijo, da običajo sosedje, da gredo na sprehod če dopušča vreme. Zvezčer pa radi obišče kak koncert ali drugo zabavo. Vse to se sicer ne vrši vselej, toda pogosto. Raditega pa se je ustavilo toliko društva med temi narodi, pravkar jih imajo v svoji rojstni domovini, toda v tem tem niničesar, kar bi se lahko imenovalo ne-ameriško. Ravno na protro. Mož, katerega se smatra za enega najbolj tipičnega Amerikanca, Theodore Roosevelt, se je izjavil v neki knjigi: Nezmernost je v veliki meri posledica omemjenega življenja na farmah, posebno radi velike množine najetih moških. Mirna zadovoljnost v gotovih farmarskih okrajih je najboljši dokaz socialne nezmožnosti in propada.

In gibanje, katero je zapo-

čel Roosevelt, da se odprejo poljedelstvu vroče pokrajine zapada, ima v oceni naseljevanje po vseh, ne po farmah s tem namenom, da se goji družabnost.

V svojem govoru, dne 20. avgusta 1907 ob prilici položanja temeljnega kamna Cape Code Pilgrim Memorial spomenika v Provincetown, Mass., je rekel tedajni predsednik Združenih držav, Theodore Roosevelt: Pridobili smo nekaj stvari, katerih Puritanci niso imeli, mi, ki živimo v dvajsetem stoletju, tu v tej veliki republiki... pridobili smo vselej do življenja, katerega nismo imeli poprej, in ki je zelo dobro za vsak narod.

Sedaj se pa razvija močna tendenca ali nagnjenje, da preneha z vsemi temi neškodljivimi stvarmi, ki tvorijo velik del našega življenja. Ta tendenca se je prejšnje čase skrivala za napadom na eno samo stvar ali fazvod v našem življenju. To je uživanje alkoholnih pičač. Toda poskus, da se uvede splošno prohibicijo, je pa le znamenje splošnega boja za uničenje vsega socijalnega življenja, razven onega, katerega izvršujejo potomci angleških Puritanov. V Washingtonu, glavnem mestu Združenih držav, so prepovedali Arijan pevskemu društvu servirati v nedelje popoldne gostom pivo. V različnih drugih krajih je družbam, kjer se pleše, prepovedan uživanje alkoholnih pičač, ali pa so sploh prepovedane.

Dasiravno ni prepoved piva ali vina pri takih prireditvah smatrati za posebno važno stvar, je pa vendar vsem, ki poznajo razmere, jasno, da bi prireditve brez takih pripomočkov zgubile mnogo svojega originalnega in zabavnega značaja in tudi ne moremo opaziti blagodejnih posledic takih razvedril. Uničilo bi se takoreč glavni predmet na tisočih družabnih prireditv.

In tu smo navedli samo en primer, kako skušajo sovražniki osebne svobode uplivati v javnost, kako hočejo pomalem v pomalem neprestano oropati ljudstvu se več svobode, in celo take, ki je popoloma osebna in združena z željo delati tako, kakor posamezniku lastna pamet deli. Resnica je, da izvira prohibicijsko gibanje in da ima največ v onem nestrpenem elementu našega prebivalstva, ki se imenuje tipično amerikansko, toda v resnicu je to prebivalstvo po idejah in principih ne-amerikansko.

Prohibicijsko gibanje je le nekak prehodek gibanja proti vsem tako zvanim "foreigners" in proti vsemu, kar ni protestantske vere in angleškega izvora. Pravi tip tega gibanja je sedajni državni tajnik Bryan ki se je izjavil, da je celo "seller" premična pičač!

Seveda zagovornik prohibicije skušajo skriti svoje krempice in kažejo le svitlohemko tačko. Ob gotovih časih pa se spozabijo, in tedaj pokažejo prav jedro, svojega delovanja. Navedemo le en slučaj: Vzet je iz enega od številnih cirkularjev, katere posilja po celi deželi Temperance Society metodistične episkopalne cerkve. Naslov temu članku je: "Alkohol v topilnem loncu". (Topilni lonec, "Melting pot" pomeni Ameriko, kjer se stopijo različni narodi v enolično maso "Amerikanec".)

Nobenega dvoma ni, da je bila imigracija zadnjega stoletja velik blagoslov. Možje in ideali severo-zapadne Evrope so se stopili v svetovnem topilnem loncu in produkt je ameriški državljan današnjih dñij — najbolj kraljevski mož, kar sta jih kdaj ustvarila Bog in zgodovinska evolucija.

Današnje naselniško vprašanje pa je različno od onega v zadnjem stoletju. Nako prvotno naseljevanje je bilo angloško in keltsko (francosko), najboljše pleme, kar jih je kdaj porodila zemlja. Sedajna imigracija pa je večinoma latinska in slovenska, zelo različni rodu, da povemo najmilje.

Stari naseljenec je prihajal iz severo-zapadne Evrope in tamšome strogo podnebje se je izražalo v njegovem značaju. Novi naseljenec pa prihaja-

jo iz mokrih klimatov jugovzhodne Evrope in tudi to je opaziti na njegovem značaju. Njegov razburljiv element ga delo skrajno uplivnega za anarhistične ideje. Stari naseljenec pa je bil navadno protestant ter pripraven, da se izobrazi; novi naseljenec pa je vedno katolik, rimski ali grški in pri njem je neizobrazenost postava. Ljudje ne vedo, kako rabiti demokratizem.

Ako torej pomislimo na številne vedno načaščajoče množice teh ljudi, ako upostevamo njih sorazmerno večjo rodovitnost in manjvrednost, potem vidimo, kako je potreben vzet iz njihovih življenj vsako silo, ki jih ponuja ter jih dela nezmožne, da bi postali patriotični, in dobrski ameriški državljanji."

Tako torej pišejo prohiciojelni metodisti in episkopalisti, to je duh takozvanega "know-nothing" plemenskega presodnika, verske nepristnosti, ki je protestantom tako dobro vžgan uvodna stopinja. Prohibicija je le uvodna stopinja. Ako se jih postavi, da nadvladajo, potem bodo sledile se vse ostale, zgoraj omenjene stvari.

Raditega pa se je treba boriti v prvih bojnih vrstah, kar se tiče prohibicije. Ako bodo državljanji inoziemskega potomstva pobiti na tej črti, bo zmaga na drugi črti tem teže pridobi.

To je velika zadeva, za katero bi se morali precej zanimati.

(American Leader)

Žalostna pisma.

Zofka Kveder.

Cudno in pretresljivo pismo mi je prinesla denš pošta. Pred mescem dni je bilo pisano in Bog vedi, če je tisti, ki ga mi je poslal, še na svetu. Pismo je zmeckano, papir zamazan. Dusi po krvi in vojski. Takrat je odigrala zadnja scena balkanske tragedije in morda roka, ki je vtaknilo pismo v grobo, navadno koverta, že trohni s krvjo napiti zemlji. Zakaj mnogo, mnogo jih je padlo na tem odru, ki se niso več vzdignili, ko je padla te dni opona in končala, za vedno — krvavo igro.

"Na zemlji ležim in ti pišem," mi opisuje prijatelj svoje stanje, prijatelj, ki ga nisem videla deset in več let ne.

"Mrtve vojake in oficirje nosijo tod mimo v prezlastone, strašne skupine grobove. Jaz imam malo oddih, vrgel sem se na tla, ležim na trebuhi in pišem te vrste. Nisem niti pogledal, da zemlja pod menoj ne bo krvava... Kdo bi pazil na to!... Včeraj je padlo tukaj okoli nad petsto vojakov, nas Bolgarov in Srbov. In dva tisoč, pravijo, da je ranjenih. Kakor goba se je napila zemlja te sedajni državni tajnik Bryan ki se je izjavil, da je celo "seller" premična pičač!"

Seveda zagovornik prohibicije skušajo skriti svoje krempice in kažejo le svitlohemko tačko. Ob gotovih časih pa se spozabijo, in tedaj pokažejo prav jedro, svojega delovanja. Navedemo le en slučaj: Vzet je iz enega od številnih cirkularjev, katere posilja po celi deželi Temperance Society metodistične episkopalne cerkve. Naslov temu članku je: "Alkohol v topilnem loncu". (Topilni lonec, "Melting pot" pomeni Ameriko, kjer se stopijo različni narodi v enolično maso "Amerikanec".)

Ej, dolga leta so potekla, od kar sva se zadnjikrat videla, jaz in ta, ki mi je pisal to pismo. V Švicarski sem bila takrat. Ravnio je delal doktorat v Curihi, ko sem se spoznala z njim. Sedela sem v javni čitalnici in nčitala slovenske časopise; vse po vrsti: ruske, poljske, srbske in tudi bolgarski mi je padel v roko. Takrat je nadaljeval črni študent v svojem jeziku. Jaz sem priznala, zardovala se da ne znam bolgarski prav nič, ampak, da sem tako iz dolgočasa vzela časopis v roko...

In po njem sem spoznala celo tadašnjo študentsko bolgarsko kolonijo v Švicarski in slišala sem v Curihi, Bernu, Ženevi žvižgati "Šumi, šumi Marica..." Kadar je prišel novodoselec, Bolgar, v mestu, se je postavil opoldne, kadar je bilo največ dijakov okoli univerze na kak vogel ali šel v nasade in zaživagal "Šumi Marica..." in gotovo je prišel kadar rojak k njemu, ogovoril ga je bolgarski in mu povedal in svetoval vse, kar je potreboval.

Mnogo mi je pripovedoval prijatelj Bilgar o svoji daljni domovini, pripovedoval žalostne povesti, polne groz, krv, ubojev in ropov. Študentkinja Bolgarka, s katero sve skupaj obedovali, ni imela ne očeta ne ponizame, neizmerno, neopis-

ljivo bedo Sofije in cele Bolgar. A ta kup komaj trideset dni starih časopisov so poleg himn. bahatega napula, prežerje prevzetošči. Mrlja groza se dočka našli sre...

Tudi drugi se pripovedovali enake povesti. S škrpajočimi zobimi mi je opisaval moj prijatelj, kako je še majhen, komaj pet let star, bezal z materjo v najhujši zimi iz Macedonije v Bolgarsko, ko so mu Turki ubili očeta in strica in začigli kocu.

Moj prijatelj je napravil doktorat in odšel v Bolgarsko. Pisal mi je zdaj pa zdaj o svojem dejanju in nehanju, o svojih načrtih, o svojem poklicu, o svoji ženitvi, o ženi in o otrocih, o svojih ciljih in študijih. To dopisovanje ni bilo kdovakaj pogost in obširno; vendar so pravilno prihajala dva tri, po ročila letno iz Bolgarske, točno, malo suhoparna ali odkritostna in ne brez neke posebne prostodušne topline. Tako, kakor si pišejo navadno sorodniki. In res, krog ljudi, s katerimi ste preživel nekaj lepih, svetih mladih mesecev, s katerimi ste skupaj se učili, navduševali, skupaj peli, hodili na sprehode, v gledališče, vozili se po jezeru, to je kakor rodina. Nikoli jih ne pozabis. Mnogi se spremeniijo tekom let, izstopijo, izgube se, ne da opazijo, zaostanejo ali krenejo na druga pota na levu in desnemu, Ampak oni drugi, tisti, ki so ohranili v dušah in v srcu malo tople mladosti, malo njenih lepot, njenih sanj, ki s sivimi lsvami pogumno korakajo za praporjem nekdajnih idealov, ti se primaknjo sčasoma veden boji skupaj in niti leta, niti oddaljenost ne škodi njihovemu zvestemu in genljivemu prijateljstvu.

Ko je lansko jesen počila na Balkanu vojska, so začela pisma iz Bulgarske prihajati po gostejši in pravilnejši. Na slabem papirju so bila pisana v nagnici, zmeckana in polna maledenj, mnohograt sam s svinečnikom nacelčana. Pripovedovala so mi o trpljenju in strahotah vojske, o strašni smrti tisočev, o močvirjih in snežnih viharjih na Cataldzi, o Drinopolju, o napetosti dolgih, brezdelnih tednov, o nestrennem pričakovovanju miru. Potem je prislo pismo v elegantni kuverti iz Sofije, polno zadovoljstva, zmagoslavlja. To je bilo par dni pred strašno, bratomornim vojsko med Srbi in Bolgari, takrat, ko sta bili Lila Burgas in Kirkilisa še bolgarski in vsa prostrana široka zemlja do Cataldzi, tega zadnjega ščita pred Carigradom. Ali še tisti teden sem dobila zopet par kart, pisanih v nervozni hriži, ki so javljale pohod v veitke...

In potem dolgi molk... Se le danes zopet pismo, stačno en mesec, ki je Bóg ve kje počivalo in čakalo te štiri usodené tedne, predno je došpelo v moje roke. Žalostno pismo, pisano, kakor iz neizmerne daljave, nekako tuje, čudno, vzbujajoč v srcu neki strah... "Neizrečeno obžalujem, da sem moral iti v to vojno," piše prijatelj. "Srce se mi stiska, kadar moram zapovedovati svojim ljudem, da streljam na nasprotnika, ki je bil še nedavno naš zaveznik in česar je skoraj razumemo."

Potem sledi nekaj domišljivih in prežetnih opazk o Srbih, ki jih je osoda spremnila v krvav posmeh... "Srbi imajo sicer izvrstno artilerijsko, ali drugače so mnogo bolj slabi vojaki, kakor mi. Nitibabilno ne tako pogumni. Večji plasljivci so od Turkov..." Spominjala sem se na starega pesnika Vazova, tega bolgarskega Homerja, ki je zaslepljen, pijan zločinskega navdušenja z donečnimi verzi klical Bolgare v vojsko na brate, ki je z zadnjim ognjem starca v grozopolnih, strupenih in zastrupajočih besedah netol sovraščalo v sreči bolgarskega naroda proti srbskim bratom...

Pred par dnevi še le so dospeli sem sofijski časopisi iz onih dni, ki jih samo gratek me sec loči od danes. Stiri tedni, v katerih se je odigrala tragična, pretresljiva usoda bolgarskega naroda. Danes nam javljajo vesti iz Balkana strašno, kar je potreboval.

potrebujes, da das otrokom svojim, kolikor ti jih je se preostalo od stoterih vojak, kruni in blagostana in prosvetne?!

O, Macedonia! Ali pa boš se odprtimi, se nezačeljenimi ranami predmet in cilj novih bratomornih, pregraznih bojev?!

"Lansko leto," piše prijatelj,

v

Slovenska Dobrodolna Zveza

Ustanovljena 13.
novembra 1910.

Glavni sedež:
Cleveland, O.

Prezidenc: JOHN GORNICK, 6106 St. Clair Avenue.
Podpredsednik: MARY COLARO, 15830 Calcutta Ave.
Tajnik: FRANK HUDOVERNIK, 1242 E. 60th Street
Zapisnikar: JOHN JALOVČEK, 6006 St. Clair Avenue.
Blagajnik: PRIMOS KOGOJ, 6006 St. Clair Avenue.
Nadomestnik: ANTON OŠTR, 6030 St. Clair Ave.; FRANK ZORIO, 1268
East 55th St.; MIHAIL VINTAR, 1127 E. 60th St.
JOHN MAJZEL, 6108 Glass Avenue.
Poznanički: ANT. AHČIN, 6118 St. Clair Ave.; FR. ZIBERČ, 6134 Glass Ave.
Poznanički: ANTON GRDINA, 6127 St. Clair Avenue.
Vrhovni zdravnik: J. M. SELIŠKA, 6127 St. Clair Avenue.
Velj dobitki: drugo uradno stvar, naj se posluži na glavnega tajnika.
denarne nakaznice pa na glavnega blagajnika.
Zvestno glasilo "CLEVELANDSKA AMERIKA"

Iz glav. urada tajnika S.D.Z.

Pristopili k štev. 1.
Cert. štev. 99 Ant. Femic
101 Jakob Bašković
102 Mat. Vertošnik
104 Frank Marin
105 Josip Sadar
106 Anton Tomazin
107 Blaž Gramc
108 Tomaz Zele
109 Jos. Zapancič
110 Oswald Hiti
111 Anton Kuhar
112 Frank Bizil
113 Jakob Novosel
114 Jos. Pesolič
118 Anton Benčin
119 Niek Terček
122 Lov. Kolman
123 Mihael Vuk
124 John Renko
125 Josip Samsa
126 Ant. Jalovec
127 John Budič
128 John Benčin
129 M. Kostanjšek
130 Anton Tomše
131 Al. Brdles
132 John Rožnik
133 Josip Fajdiga
134 Andrej Fajdiga
135 Frank Fajdiga
136 Metod Žabkar
140 John Perovšek
141 John Oster
144 John Petrič
145 Frank Brancelj
148 Jos. Koncičija
149 Frank Kaprol
150 John Skerl
152 John Straus
153 Ant. Krašovec
154 Aloizij Lekše
155 Karol Vintar
156 Matija Olovec
157 Jos. Supan II.
158 Frank Vegel
159 John Švarca
160 Anton Pižem
162 Alojzij Marn
163 John Tome
164 Frank Oblak I.
165 John Šešek
166 Josip Marn
199 Frank Globokar

F. Hudovernik, gl. tajnik

SALOSTNA PISMA.

lostne vojaške grobove. Oh, kako so strašni in mrzli in žalostno bedni ti vojaški grobovi! Brez krste v črno, neusmiljen, umazano zemljo, gnujsim črvom v hrano. Po deset, po dvajset v en sam prežalosten grob, gola zemlja na obraz, roke... Rodovitna polja to čez par let... Kolikrat sem se zjokal nad temi grobovi.

Zdaj pa sem trd in brezčuten. Nečak strašnega me je prevzel, mrzla ravnodušnost. Na vse se navadi človek, na najstršnejše, na najžalostnejše... Danes zjutraj je umrl srbski vojak pred mojimi okmi. Pospravili smo bojno polje

Pobrali smo ranjence, pokopavali mrtve. Dva sanitetska vojaka sta ga nosila mimo mena in ker je prenehel vzdihovati, sta menila, da je pač umrl in da ga mi treba nositi v sanitetski šotor, kjer je bilo itak že vse zdavnaj prepomileno. Poslala bom obe pismi v Srbijo, da boda morda vendor našla svoj cilj in se ne boda razgubila, kakor tisoč, stotisoč drugih pisem, pisanih to žalostno leto doli na Balkan. Nerodna kratka pisma iz žalostnih, raztrganih src v smrtnih slunjanjih jecljana, okorna in uboga, ki se bog ve kje valjajo po puških bojnihi poljih, poteptana v črno, okrvavljeni zemlji, pokopana v zapuščene, puste balkanske grobove s tistimi vredni, ki so jih pisali... Priprosta, ginaljiva, žalostna pisma, kakor krik, zaklican iz tesne, trepetajoče in trpeče duše v daljavo in kakor obupan krik v samoti umirajoča...

Smešnice.

Hilina Nežika je nekoliko sramežljivo stopila pred svojo milostivo.

Ne zamerite milostiva... prosim... nekaj bi rada vprašala...

Le vprašaj.

Prosim, milostiva, ali nimate ljubezenskega razmerja z lajantom Fičričem?

To je nesramno vprašanje. Kako se držite...

Ne zamerite, milostiva, jaž sem le hotela vedeti, če najma obeh za norca.

Mlada gospodična je z velikim zahajanjem poslušala v gledališču pogovor treh kadevov o prihodnji vojski. Zlasti

je ugajal Montecuccolijev izrek, da je za srečo v vojski treba denarja in zoper denarja in še enkrat denarja. Zapomnila si je ta izrek, da bi z njim pri prvi priliki brižiral. Če v prihodnjem medaktu se ji je ponudila takšna prilika. Njene sosedje so govorile o sreči v življenju. Tedaj se je pa oglašila: Če hoče biti žena srečna, mora imeti moža, in se enega moža in še enega moža.

Mat: Torej, Angelica, le primaš bodi; daj gospodčini odgovitljitelji poljuček in pojdi spati.

Angelica: Poljučka ji pa že ne dam.

Mat: Zakaj ne?

Angelica: Ker bi mi dala klofuto, kakor jo je davi dala panpanu.

Kmetica: Prosim, gospod doktor, da bi prišli še danes k nam. Moj mož je obolen. Na em strani ga tako trga, da kar kriči.

Zdravnik: Na kateri strani ga pa trga?

Kmetica: Na tisti, kjer stoji omara.

Gospa Lili: Moj mož je vendar jako nepreviden mož. Vedno me pusti, da grem sama na izprehod.

Gospa Fifi: Zakaj je nepreviden.

Gospa Lili: No, moj Bog, moški so dandanes vendar skrajno predprirni in že več ne razločijo dostojne žene od lakovice. Pomisli, če bi se mi kaj primerilo... če bi me kdaj speljal na svoje stanovanje... jaz si umijem roke v nedolžnosti.

S tihimi koraki se je gospod Žganec splažil po stopnicah, naglo odpahnil vrata in zalotil svojo ženo v kritični situaciji njenim ljubimcem.

Ha, zakonolomec, morilec moje sreče, je zakričal gospod Žganec in potegnil izpod suknje svetel kuhinjski nož ter dostavil: Pripravi se na strasno smrt ali pa podpiši to menico za 1000 kron.

Zasaćeni ljubimec je s pravljenjem peresom podpisal pravljeno menico in potem rekel:

Zdaj pa pač lahko se dve urutkaj ostanem.

NAZNANILO.

Cenjenim rojakom, posebno slovenskim trgovcem se toplo priporočam, da me podpirajo kot so me že skozi tri leta, ko sem bil edini Slovenc in prevažealec perila v naši naseljeni. Jamčim vam vsako delo, katero od vas dobim. Naj ostane star izraz: Svoj k svojim!

The Electric Sanitary Laundry
Frank Strehovec
Bell East 1780 Cuy. Central
2433 L.

Pozor, slovenske gospodinje!

Pred kratkim smo se preseili v nove, večje prostore na 6030 St. Clair ave. Slovenskim gospodinjam kakor rojakom sploh priporočam svojo urejeno grocerijo, v kateri dobite veden najbolj sveže blago po zmerno nizkih cenah. Naročila se vozijo na dom. Vsem odjemalcem jamčim vedno točno in pošteno postrežbo. Za vašo naklonjenost in podporo sem vam hvaležen. John Centa, slovenski grocerist, 6030 St. Clair Ave.

NAZNANILO.

Naznanjam rojakom, da sem dobil pooblastilo od družbe, ki zavaruje proti nezgodam ali nesrečam, kakor tudi zoper naravne bolezni. Vstopinja je \$3.00, potem pa dollar na mesec ali več, kakor kdo želi biti zavarovan. Lepa prilika za take, ki so že prekoradili 45. leto.

Družba obstoji iz samih clevelandčanov. Zavaruje se lahko vsak, ki se ni prekoradil 50. leta. Vse bolj natančno zveste pri meni zvečer ali v nedeljo. Josip Zajec, 1378 E. 49th St. Tel. Central 6494 R.

KJE JE Frank Muelner, p. d. Blida? Zadnje čase je bival na 3322 St. Clair ave, Cleveland, O. Kdor izmed rojakov ve za njegov naslov, ga prosim, da mi naznani, ali naj se sam javi, ker imam važno poročilo. Mora imeti dobro govorno in talent. Vprašajte dopolnje od 9-12 na 3025 Woodland ave.

Bolni otroci radi uživajo Severove Kapljice za otroke (Severa Soothing Drops). Materi vedo, da jim pomagajo. Mrs. Jos. F. Mikulis, iz Severance, Colo. nam je pisala slediće pismo: "Severova Kapljice za otroke so izborne. Podale so hitro olajšo našemu bolnemu otroku. Nas otrok je sedaj zdrav." — Poskusite jih zoper koliko, krče in druge otročje bolezni. So popolnoma neskodljive ter ne vsebujejo nikakih opiskih lekov. Cena 25c v vseh lekarinah ali pa od nas. W. F. Severa Co. Cedar Rapids, Ia. (9)

Tekom enega leta 2000 izvodov.

Od lanske jeseni do sedaj se je prodalo 2000 izvodov, 430 strani obsegajoče knjige: Veliki slovensko-anglicki tolmač, kar je dokaz, da je knjiga največje vrednosti za vsega, ki si želi pricuti toliko potrebne angleščine brez učitelja. Knjiga v platu vezana stane samo \$2.00. Dobri se pri V. J. Kubelka, 538 W. 145th St. New York, N. Y. (Mo-4-26)

NAZNANILO.

Slavnemu občinstvu naznam, da imam raznovrstne šivaine stroje, stare in nove, katere prodajam po najnižjih cenah. Ako kupite pri meni stroj, vam je na razpolago dobra izvedena šivilja, ki vas nauči rečati in šivati in vse to brezplačno.

Tudi brusim britve, skarje in sploh vse rezilno orodje, popravljam puške in prodajam, popravljam samokrene v šivalne stroje, najfinje briève in skarje in sploh vse brez privravo. Vsako britvo, ki jo kupite pri meni, jamčim za 25 let in jo 5 let brezplačno brusim. Se priporočam

F. K. BAVZON.

6408 St. Clair ave. blizu Addison Road.

Za Newburg sprejema naročila g. Fr. Kužnik, saloon 8101 Actria Rd. — za Collinwood g. Fr. Korč, saloon in pri Gornik in Temistotki. (St. 96-103)

PRIPOROCILO.

Kadar vaša obleka potrebuje čiščenje, likanje ali popravljajte, se priporočamo in vas pozarjam na našo fino urejeno delavnico z vsemi najnovisimi stroji. Delo veste garantirano prve vrste. Poklicite po telefonu ali pa naročite našim uslužbenecem.

Frank's Dry Cleaning Co.
1361 E. 55th St. blizu St. Clair.
Nasproti Lake Shore banki.
(21) F. MERVAR, lastnik.

POZOR!

Kadar greste v mesto na market ali v tržnico, oglasite se gotovo v Central marketu, pri tržnici številka 25 in 93. Tu dobite vedno najbolj svežo jajca, surove maslo in sir po najnižjih cenah. Posebno fin importiran ogreti sir. Slovenci so tu posebno dobro postreženi. Prodajamo na debelo in drobo. S. Brachman, Central Market House. (9)

Pozor!

Pove imena, dneve, dejanja. Razodene vaše skrbi vsak trenutek. Pove, kaj bi radi imeli. Kaj želite, kaj je vaša srčna želja, ne da vi spregovorite eno besedo. Vam pove ime Vaše ljubljenke ali ljubljena, če so zvesti ali nezvesti, če vas soprog ali soproga ljubi, kdaj, kje, in koga boste poročili, vam da imen, komu zupajite, koga se ogibljajte. Da nasvet za vse posle. Se govori tudi slovensko. Alma Barr, 2034 W. 42nd St. blizu Lorain ave. (9)

Najboljše za rojake!

Edini naš rojak v Clevelandu ki ima moške obleke in suknje samo po \$10.00. Narejene so po raznih vzorcih in najnovije mode. Popolnoma zanesljivo v vsakem oziru. Vse obleke in suknje so iz najboljše volne. Pomisl, če bi se mi kaj primerilo... če bi me kdaj speljal na svoje stanovanje... jaz si umijem roke v nedolžnosti.

Način na kateri se je gospod Žganec splažil po stopnicah, naglo odpahnil vrata in zalotil svojo ženo v kritični situaciji njenim ljubimcem.

Ha, zakonolomec, morilec moje sreče, je zakričal gospod Žganec in potegnil izpod suknje svetel kuhinjski nož ter dostavil: Pripravi se na strasno smrt ali pa podpiši to menico za 1000 kron.

Zasaćeni ljubimec je s pravljenjem peresom podpisal pravljeno menico in potem rekel:

Zdaj pa pač lahko se dve urutkaj ostanem.

Dr. FRANCIS L. KENNEDY zobozdravnik.

Izdira zobe brez bolečin vso delo garantira. Uradne ure: od 9-12 dopoldne, in od 1-6 zvečer. V pondeljek in soboto zvečer od 6-8 zvečer. 5402 Superior ave. vogal 55. cesta. Bell Tel. East 2377 W. (17)

Govor se slovensko in hrvatsko.

Točna postrežba. Časopisi na razpolago.

Zenska postrežnica.

Edini zobozdravniški urad v mestu, kjer se govori slovensko in hrvatsko

Star, pošten slovenski fant išče stanovanja pri dobrih ljudeh med 33-45. cesto. Oglašite se po šesti uri zvečer na 1376 E. 33rd St. (8)

Zahvala.

Prisrčna zahvala vsem darovcem, ki so darovali za pokojnega Matija Pugelj, ki je umrl pretečeno nedeljo v mestni bolnišnici, ko je bolehal tri leta na sušici in ni mogel stropiti v nobeno društvo. (Pogreb se je vršil zadnji torek pri fari sv. Vida Ranjki je bil doma iz Drnjanega Sela, fara Vavtavaš. Se enkrat se lepo zahvaljujemo vsem rojakom, kakor g. Ponikvarju in g. A. Grdinetu. Ranjku pa bodi lahka tuga zemlja. Mat Hrastar in družina.

Dva fanta se sprejmata na stanovanje in hrano. 5365 Standard ave. (8)

Nova hiša za dve družini, porch v drugem nadstropju kot v prvem, štiri sobe za vsako družino in kopalnic. Plin, minutno hoda od katre (Shore Line ali do 30 vožnje. Cena \$300, plača se \$700 načrt, drugo po \$100 na leto in obresti po 6%. Jos. Zajec 1378 E. 49th St. (9)

Išče se stanovanje z eno sobo za dva. Louis Zgonc, 609 Edison Rd. (10)

Službo dobri inteligenčni mladi Slovenec, ki tudi nemško govori. Morja imeti dobro govorno in talent. Vprašajte dopolnje od 9-12 na 3025 Woodland ave. (9)

DOBRO DELO.

NA TUJH POTIH.

POTOPISNI ROMAN,

SPIRAL
KAROL MAY

Za Clevelandsko Ameriko
predelal L. J. P.

TRETJE POGLAVJE.

Isa ben Maryam akbar.

Tribuni so vzelj nosilnico s kamele in jo položili v neko skainato razpolino. Sledovi zivali, katere sem takoj opazil, so mi pričali, da je ta razpoloka precej dolga in da mora imeti na drugem koncu izhod. Nosilnici se nisem smel približati, kajti dobro so jo stražili. Moral sem torej skrjevali delati, da me ne opazijo. Zapustim torej taborišče in poisci zunanj razpolino, kjer vstopim. Bila je ravno toliko široka, da sem lahko neovirano naprej korakal. Kmalu opazim, da se nisem motil. Kmalu se prepričam, da je to ista razpololina, ki je vodila iz notranjosti skainata kotla proti vzhodu. V kotu ležeč, se ni nihče zmenil za mene, in prav lahko sem opanoval nosilnico.

Potem se pa vrnem v tabor in s Kamilm peljeva svoje kamele ven iz taborišča okoli rti skainatih pečin tako, da nas Tuaregi, če bi prišli, ne bi mogli opaziti. Kamelam zvezem predje noge, tako da se niso mogle vleti, vendar kako lahko, tako da bi v slučaju nevarnosti bile takoj pripravljene.

"Kaj pa nameravaš, sidi?" me vpraša Kamil.

"Pobegni hočem," odvrajam. "Toda s seboj hočem vzešti dečka, ki se nahaja v nosilnici, in ki je najbrž zvezan. Torej cuj, kaj ti povem! Zračunal sem, da ne bo dolgo trajalo, ko pridejo Tuaregi, in prej se dečka ne morem polasti. Ali vidis tam ono razpoloko? Ona vodi skozi skalo do nosilnice, in jaz se tam skrijem. Ti pa zaviješ okoli teh skal, nekako proč od tabora proti puščavi. Tam morajo priti Tuaregi. Mora biti populoma mirena, in nobenemu človeku ne smes izdati, na koga čakaš. Kadar hitro pa jih zagledas, te dej zakriči in steci sem, da čakaš na mene. Prihod sovražnikov bo povzročil veliko zmešnjavo, katero bom porabil za to, da poisci dečka v nosilnici. Ko prideš z dečkom sem, morajo imeti že obe kameli odvare noge, toda ne smes stati pri svoji, pač pa pri moji kameli, ker z dečkom, ki se bo najbrž branil, ne bom mogel takoj na sedlo. Dečka izvočim tebi, nakar zajaham in ti mida dečka potem na sedlo. Kadar hitro se je to zgodilo, tedaj zajahaj tudi ti in mi sledi. Če te kdo sedaj vpraša kje sem, tedaj reci, da sem — — —"

"Že vem, sidi," me prekine. "Ne boj se za mene. Le ti ne naredi kake napake, da nas Tuaregi klub naši previdnosti ne vramejo."

Kamil odide, in jaz se splazim nazaj v razpolokino, kjer prodrem tako daleč, da imam zopet pred očmi nosilnico. Nosi si že sedaj pripravim, da ga imam v potreben tem snetu takoj pri rokah.

Skudajno se je Kamil tako postavil, da sem ga lahko videl. Sprva se je počasi plazil proti puščavi, potem pa mahoma obstal in gledal proti severu. Pravkar sem se hotel vprašati, koliko časa bom moral pač čekati, tu se Kamil obrne, pričakže z velikimi skoki proti taboru in kriči:

"Jezdeci prihajajo, mnogo jezdcev! Hitite ljudje sem, da vidište, koliko sovražnikov se nam bliža. Pa vendar ne prihajajo Tuaregi, o katerih je moj sidi govoril!"

Kolikor ljudij je bilo v taboru, toliko jih je hitelo ven na preostalo. Celo stražniki nosilnico niso izostali. Takoj sem pri nosilnici in razkrjem zastore. Moja sumnja se je potrdila, kajti zagledam črnolasega močnega dečka, ki je moral biti star kakih pet let in je bil zvezan. Nekaj hitrih potegljajev z nožem ga oprosti.

Kolikor hitro ne nesejo no-

strijanski pes, o katerem mi je moj poslanik pripravoval, torej te je sama blaznost prignila sem. Maščevalce te bo prijet in umoril s tisoč bolečinami.

"Ne sodi prehitro! Kristajan se ne boji maščevanja moslima, kajti Isa ben Maryam je močnejši kakor mohamed."

Te besede so povzročile veliko nevoljo med navzočimi, kajti Ragata divje zakriči nad menom:

"Ti se držneš sramotiti naše preroča, proti kateremu je vaš Isa nič kakor sapa. Mi te boderemo — — —"

"Moči!" zakričim jaz še močnej nad njim kot on nad menom. "Čuj, kaj ti imam povedati. Ti imaš dečka, ki se imenuje Kaloba!"

"Da," odvrne začuden.

"Tega dečka so ti ukradli, in nihče drugi ti ga ne more dati kakor le jaz kristijan. Noben Mohamed ti ga ne najde, in nihče vsojih kalifov ti ga ne more vrniti. Sedaj pa umori mi pristope. Sprejemajo se od 14. do 40. leta." — Predsednik John Straus, 1371 E. 41 St.; L. tajnik Fr. Makse, 3522 St. Clair ave., blagajnik J. Turk, 3956 St. Clair ave. Vsa pojasnila daje društveni tajnik. Društveni zdravnik: dr. F. J. Kern, 6202 St. Clair ave. 29. marca 14.

DALJE PRIHODNJIČ.

tro naprej.

Pot je vodila proti jugozapadu po sredini puščave. Nebo je bilo čisto in pričakovali smo navadnega lepega dneva; toda prišlo je drugače. Se opoldne ni slutil nihče, kakšna nevernost nam sledi. Ustavili smo se, da počivamo ob najbolji vroči urah dneva; tu pride k meni šejk, ki me predrno pogleda v obraz, pokaze z roko daleč od sebe in reče:

"Zunaj leži el ram el helak, grozno morje puščave, ki ne spusti nobenega človeka več, kadar ga ima v svojih rokah. Sklenili smo, da te pustimo v njem poginiti, in noben Isa ben Maryam ti ne bo mogel pomagati."

DALJE PRIHODNJIČ.

DRUŠTVENI OGLASI.

EDINSTVOT

61. Nar. Peško Pod. Sam. društvo ima svoje redne mesečne seje vsako drugo nedeljo v mesecu v Marijski Bratoljubni dvorani, 81. cesta v St. Clair. Rojaki so ujedno vabjeni k oblinju na pristope. Sprejemajo se od 14. do 40. leta. — Predsednik John Straus, 1371 E. 41 St.; L. tajnik Fr. Makse, 3522 St. Clair ave., blagajnik J. Turk, 3956 St. Clair ave. Vsa pojasnila daje društveni tajnik. Društveni zdravnik: dr. F. J. Kern, 6202 St. Clair ave. 1. aprila 14.

SUŽEMBERK.

Slov. Sam. Pod. društvo.

Ustanovljeno 1. januarja 1912. K temu društvu lahko pristopi vsak Slovenc od 16—45. leta, mora se skazati z zdravniškim spričevalom. Društvo prav lepo proučita in napreduje, kupilo si je še tudi krasno zastavo, kar je obduševanje vredno od takoj maledike društva. Svoje redne seje ima vsako zadnjo nedeljo v mesecu v Bradlošnovi dvorani. St. Clair ave. v vogal E. 31. ceste. — Predsednik Roman Mavčar, 1652 E. 43 St.; tajnik John Ublo, 1886 E. 40 St.; blagajnik Jos. Slogar, 1149 E. 63 St. Vsa pisma in dopisi naj se pošiljajo na tamnika.

1. jan. 14.

DELAVEC, St. 51. S. D. P. Z.

Ima redne seje vsako zadnjo nedeljo v mesecu ob 1. uri popoldne v Knausovi dvorani. Zredni predsednik, 6011 Bonna ave.; Math Oblik 1223 E. 60 St. II. tajnik Jer-Znidarič, blagajnik J. Levstek 1112 E. 68th St. Doborjan 1146 E. 60 St. Društveni zdravnik J. M. Šelškar, 6127 St. Clair ave. 1. jan. 15.

DELAVEC, St. 51. S. D. P. Z.

Ima redne seje vsako zadnjo nedeljo v mesecu ob 1. pop. na 6006 St. Clair ave. — Jos. Zele, 6168 St. Clair ave., predsednik, 6006 St. Clair ave., blagajnik: Primož Kogol, 6120 St. Clair ave., tajnik: John Sveti, 6120 St. Clair ave. blagajnik: J. Turk, 3956 St. Clair ave. Vsa pojasnila daje društveni zdravnik: dr. F. J. Kern, 6202 St. Clair ave. 15. marca 15.

SV. VIDA, St. 25. K. S. K. J.

Ima svoje redne mesečne seje prvo nedeljo v mesecu v Knausovi dvorani: Predsednik, 6011 Bonna ave.; Math Oblik 1223 E. 60 St. II. tajnik Jer-Znidarič, blagajnik J. Levstek 1112 E. 68th St. Doborjan 1146 E. 60 St. Društveni zdravnik J. M. Šelškar, 6127 St. Clair ave. 1. jan. 15.

SV. VIDA, St. 25. K. S. K. J.

Ima svoje redne mesečne seje prvo nedeljo v mesecu ob 2. uri pop. na 6006 St. Clair ave. — Jos. Zele, 6168 St. Clair ave., predsednik, 6006 St. Clair ave., blagajnik: Primož Kogol, 6120 St. Clair ave., tajnik: John Sveti, 6120 St. Clair ave. blagajnik: J. Turk, 3956 St. Clair ave. Vsa pojasnila daje društveni zdravnik: dr. F. J. Kern, 6202 St. Clair ave. 1. jan. 15.

DR. "SLOVENIJA"

Ima svoje redne mesečne seje prvo nedeljo v mesecu v St. Clair. Kraljevski zavod za zdravje v West Side. — Dr. "Slovenija" je imel Ragata, ko je zopet zagledal svojega sina, je povečalo moje zaupanje in zmanjšalo previdnost. Tibujem se, pričekal sam smrtno sovraščavo, mene so pa pogledovali s hvalnimi pogledi. Za Tuarege se skoro zmenil nisem več, dasiravno so neprestano dokler mene hodili, dokler ne dobim mahoma udarca s puškinom kopitom po glavi, ki me zavrel, da se bo s tem prizadpel. Dečko me vpraša, če ga bom nesel nazaj k njegovemu ocetu, nakar sem mu odgovoril, da bom to prav rad storil. Moj načrt je bil sledi:

Prepričan sem bil, da bodo Tuaregi ostali v našem pravom taborišču. Zvezem se hotel splaziti k načelniku in mu povedati, da se pripravljen zamenjam njegovega sina za trgovca, njegove ljudi in celo njegovo karavano. Prepričan sem bil, da se bo tej zahtevali. Kamil pa bi med tem časom pri dečku, katerega sploh ne bi prej izročil, dokler ne bi dobil popolne garancije, da se bodejo natancno držali danih pogojev.

Ko sva s služabnikom nekako zavzila, se vležem k počitku. Kamil mora počivati in me ob mraku zbuditi. Ko se zmraci zajaham kamelem in odidem proti onemu kraju, od koder sem včeraj pobegnil. Bojavljivemu Kamilu sem pa naročil, naj dobro straži in naj se junakovo pridruži. Skudajno se je Kamil tako postavil, da sem ga lahko videl. Sprva se je počasi plazil proti puščavi, potem pa mahoma obstal in gledal proti severu. Pravkar sem se hotel vprašati, koliko časa bom moral pač čekati, tu se Kamil obrne, pričakže z velikimi skoki proti taboru in kriči:

"To je Kara ben Nemši, kri-

stijanski pes, ki me je udaril!

Zvezite gal! Moje bolečine mi bo plačal z bolečinami pekla!"

Tako je govoril kabir. Toda ljudje so samega začudenja nad menojo pozabili spolniti njegovo povelje. Tu se može kabir sam zgrabi, toda jaz ga sumem da odleti daleč nazaj, in rečem:

"Kje je Ragata, načelnik Tuaregov?"

"Jaz sem," odvrne neki pre-

držni in temni mož, ki je sedel

poleg kabira. "Ali si res kri-

stijanski pes, o katerem mi je

moj poslanik pripravoval, to-

rej te je sama blaznost prignila

sem. Maščevalce te bo prijet

in umoril s tisoč bolečinami."

"Ne sodi prehitro! Kristajan

se ne boji maščevanja moslima,

kajti Isa ben Maryam je močnejši

kakor mohamed."

"Ne sodi prehitro! Kristajan

se ne boji maščevanja moslima,

kajti Isa ben Maryam je močnejši

kakor mohamed."

"Ne sodi prehitro! Kristajan

se ne boji maščevanja moslima,

kajti Isa ben Maryam je močnejši

kakor mohamed."

"Ne sodi prehitro! Kristajan

se ne boji maščevanja moslima,

kajti Isa ben Maryam je močnejši

kakor mohamed."

"Ne sodi prehitro! Kristajan

se ne boji maščevanja moslima,

kajti Isa ben Maryam je močnejši

kakor mohamed."

"Ne sodi prehitro! Kristajan

se ne boji maščevanja moslima,

kajti Isa ben Maryam je močnejši

kakor mohamed."

"Ne sodi prehitro! Kristajan

se ne boji maščevanja moslima,

kajti Isa ben Maryam je močnejši

kakor mohamed."

"Ne sodi prehitro! Kristajan

se ne boji maščevanja moslima,

kajti Isa ben Maryam je močnejši

kakor mohamed."

"Ne sodi prehitro! Kristajan

se ne boji maščevanja moslima,

kajti Isa ben Maryam je močnejši

kakor mohamed."

"Ne sodi prehitro! Kristajan

se ne boji maščevanja moslima,

kajti Isa ben Maryam je močnejši

kakor mohamed."

</div